

Ako som bojovala za svoje šťastie

VŽDY CHCELA VEĽKÚ RODINU. ALE NETUŠILA, ŽE O ŇU BUDE MUSIEŤ BOJOVAŤ. PREČÍTAJTE SI INŠPIRATÍVNY PRÍBEH KATKY BANYI.

ext: **Michaela Krivdová**

Foto: **archív**

Cesta za splneným snom býva často trnistá. Ak sa dnes ohliadnete o pár rokov späť, po čom ste túžili a ako vyzeral ideálny scenár vášho života?

Mala som kamarátku, ktorá mala 6 súrodencov. Pamätám si, ako som milovala k nim chodiť, a napriek tomu, že tam bol vždy hluk či kriek, bolo to také rodinné. Už vtedy som si hovorila, že toto je presne to, čo chcem raz žiť aj ja. Túžila som mať tri deti a pokojne aj štyri či päť. Mať veľký stôl, pri ňom deti s mužom. Časom moje deti so svojimi rodinami a doma hluk, detský smiech a ja v zástere každému varím a pečiem, na čo má chuť. Som typ človeka, ktorý každé ráno vstane a má milión prianí a túžob. Snívala som o vlastnej kaviarni, do ktorej ma každý deň bude sprevádzať moje menšie copaté „ja“. Keď mala

najstaršia dcéra rok, môj sen sa stal skutočnosťou. Cesta za snami býva však naozaj často trnistá.

Niekedy to však dopadne tak, že človek mieni, život mení. To bol v istom smere aj váš prípad. Ste ten typ človeka, ktorý sa za žiadnych okolností nevzdáva?

Stále tvrdím, že som neprišla na tento svet, aby som bola nešťastná. Že dokážem všetko, pre čo sa rozhodnem a do čoho dám srdce. A práve preto sa nikdy nevzdávam. Navyše, ak vidím, že to, po čom túžim, má pre mňa a mojich najbližších zmysel a vyššiu hodnotu, nezastaví ma nič.

Kde v fažších okamihoch hľadáte silu?

Dobrá otázka. Často to bolo ako na hojdačke, ale vždy, keď mi bolo najhoršie, vyrozmávala som sa kamarátke, ktorá vždy hovorí, že som vďačná „zákazníčka“, ktorá si príde po radu, a aj tak si urobí po svojom. Keď som bola dlho na dne a vyčerpaná, potrebovala som precitnúť, dať zo seba všetko von, vyrozmávať sa a pozbierať sa.

Bolo ju potrebné hľadať aj v okamihoch, keď mladučkej žene vyrieknu lekári ortieľ,

”
Môj muž ma podržal - povedal, je mi jedno, kedy budeme mať deti. Proste budeme.

“

Katka
s deťmi

”
Nikdy som
nemala problém
hovoriť o svojich
problémoch,
pomáhala mi to.

“

ktorý nielenže prekvapí, ale snaží sa tiež búrať sny, ktoré sníva?

Pravdou je, že to nie je vôbec jednoduché. Pripomenula som si to nedávno, keď som podstúpila vklad posledného embrya. Bola som až príliš odhodlaná a verila som, že keď to vyšlo s dievčatami, budeme mať aj štvrté dieťa. Lenže to, že som otehotnela dvakrát, nemusí znamenať, že otehotniem aj tretikrát. Keď si spomeniem, aký čas trvalo, kým som otehotnela s dvojčkami, behá mi mráz po chrbte. No zároveň sama seba obdivujem, že som to zvládla, nevzdala to a neutešila sa vetou „jedno už máme, stačí nám“.

Počaf, donosíš a porodíš zdravé bábätko nie je v dnešnej dobe také samozrejmé a bezproblémové... Kedy prišlo prvé precitnutie, že to tak možno nikdy nebude?

V 19 rokoch som prišla o vaječník a vajcovod a vtedy mi doktor povedal, že pravdepodobne nikdy nebudem

mať deti. Zrútil sa mi svet. Bola som už krstná a teta deťom svojich súrodencov a milovala som ich ako svoje. Bolo to pre mňa veľmi ťažké, keďže po veľkej rodine som naozaj úprimne túžila.

Počuť vetu, ktorá odhodí vaše najväčšie želanie a sen hlboko pod zem, neprajem nikomu. A je jedno, či to je ohľadne bábätka alebo niečoho iného, po čom tužíte celým svojím bytím. Lebo prísť o nádej a možnosť ďalej snívať svoj sen je aspoň pre mňa horšie, ako to vôbec nezažiť.

Zrútil sa vám svet, sen, ktorý ste snívali? Alebo ste si jednoducho povedali, že „TOTO“ nemôže byť pravda a urobíte všetko pre to, aby to bolo inak?

Zrútil a chvíľu som to spracovávala. Nahovárala som si, že mám ešte druhú „stranu“ a nejako to dám. Mala som 19 rokov a ďalej som to neriešila.

Zrazu sa mi uľavilo aj zdravotne, odišla som na vysokú školu a žila si svoj život. V 23 rokoch som stretla svojho teraz už muža. Boli sme spolu pol roka, keď sa mi vrátili problémy a hrozilo, že prídem aj o druhý vaječník. Vtedy som si reálne povedala, že deti chcem a mať ich budem! Nevedela som, či so svojím vtedy ešte len priateľom. Boli sme spolu naozaj krátko a mohol mi pokojne povedať, že je to priskoro a že sa na to nečítí. Všetko nabralo rýchly spád, lekári mi odporúčali dať si vajíčka zmraziť alebo pokúsiť sa o bábätko. Nikdy nezapudnem na slová môjho muža, ktorý povedal, že deti so mnou chce a je jedno, či hneď, alebo o dva roky. A tak sa začala naša cesta za vytúženou rodinou. Život je nevyspytateľný, a hoci na našu cestu vstúpil ako sebavedomý, zdravý muž, ktorý je oporou pre ženu, ktorá má problém, ukázalo sa, že ani jeho zdravie úplne v poriadku nie je.

Vzájomne sme sa jednoducho našli aj preto, aby sme spolu túto cestu prešli a všetky úskalia zvládli.

V takýchto náročných situáciách je pre ženu oporou nielen partner, rodina, ale aj empatický lekár, ktorý sa „do boja“ pustí spolu s pacientkou...

Od mlada ďakujem za lekárov v mojom živote, čo sa gynekologických vecí týka. Či už to bolo celé gynekologické oddelenie v Poprade v nemocnici na čele s mojím bývalým doktorom MUDr. Surgentom a celým tímom doktorov, sestričiek, ktoré ma poznali po mene a plakali, keď som k nim prišla z Nitry porodiť Zojku. Samozrejme, na ceste za Zojkou a za babami vďačím reprodukčnému centru a pánovi doktorovi MUDr. Harbulákovi, ktorý napriek extrémnemu vyťaženiu a rôznym funkciám v odbornej oblasti stále pendluje medzi ambulanciami centra v Bratislave a v Nitre, on bol môj prvý kontakt. Najviac na svete som vďačná aj za svoju obvodnú gynekologičku, pretože je nesmierne fajn pocit, keď vás sprevádza aj naďalej životom lekárka, ktorá o vás vďaka neľahkej ceste za dieťaťom toľko vie. Starala sa o mňa na ceste za bábätkami, počas tehotenstiev aj so svojou super sestričkou Ľubkou, za čo im naozaj ďakujem. Som vďačná všetkým, ktorí ma na ceste za mojím snom sprevádzali, ale aj sebe.

Začal sa kolotoč vyšetrení a hľadanie možnosti? Ono, nie vždy je problém len čisto gynekologický. Na čo všetko by žena snažiac sa o bábätko mala myslieť?

Úprimne? Na všetko. Od zubára cez genetiku páru aj jednotlivca, endokrinológiu, hematológiu. Je toľko vecí, ktoré môžu brániť v uhniezdení embrya, samozrejme, ak je zdravé. Pre mňa bol absolútny základ reprodukčná

imunológia, kde sa robí kompletný rad vyšetrení, aké sa len dajú pri súčasnom vývoji vedy a medicíny urobiť.

Na čo sa prišlo u vás? Našiel sa skrytý súvis aj v inej oblasti?

Pri snahe o Zojku bol problém zistený práve pri vyšetrení reprodukčnej imunológie. Vytvárala som protilátky proti vlastnému embryu, čo bolo potrebné preliečiť. Pri snažení sa o druhé bábätko mi bol zistený endokrinologický problém. Upravila som životosprávu, začala cvičiť, schudla 15 kg, a to urobilo hotový zázrak.

“
Mám kamarátku, ktorá mi dlho nepovedala, že čaká bábo, chápem ju.
“

Psychika je nielen v prípade otehotnenia a tehotenstva veľmi dôležitá. Ako prijať to, že sú veci tak, ako sú? A že práve mňa sa týka tento problém?

Vo svojej podstate som nikdy netrpela tým, prečo sa to deje práve mne. Prečo ja musím podstupovať umelé oplodnenie. Bola som s tým zmierená a zároveň šťastná, že existuje spôsob, ako bábätko mať. Samotný proces bol náročný, hlavne pri Zojke. Mala som strach až do pôrodu a to čakanie na šťastný koniec ma ničilo, ale prežila som to a je tu! Pri dvojičkách to bolo jednoduchšie, bola som naladená, že to vyjde a bude dobre. Aj keď, samozrejme, boli dni, keď som chodila a celý deň dávala mužovi pochybovačné otázky.

Keď som otehotnela, skoro nikomu som nehovorila, že čakám dve bábätká. Predsa len pri dvojičkách sú isté riziká a nechcela som následne vysvetľovať a zažívať tie pohľady ľútosti, keby sa niečo prihodilo. Tak či onak, nech sa dialo čokoľvek, bola som nastavená tak, že je a bude všetko v poriadku.

Nebojovali ste s istou formou závidi či smútku? Nebolel vás každý pohľad do kočíka?

Absolútne. Respektíve, možno sa ozvalo moje vnútro s túžbou „aj ja

chcem“, ale bola som nastavená „dopraj a bude ti dopriať“. Ja milujem všetky deti, či sú to deti mojich kamarátok, či krstné deti. Deti sú pre mňa dar a zmysel života. Mám kamarátku, ktorá keď otehotnela, bála sa mi to povedať. A aj chápem prečo. Keď mi to nakoniec povedala, plakala som. No nie preto, že by som jej závidela a nedopriala. Preto, že sa v čase, keď sa má tešiť, trápi pre mňa a zažíva stres, ako mi to povedať, aby som netrpela. Načo je dobré sa takto bičovať? Veď sme v tom spolu. Asi o 3 či 4 mesiace som jej mohla povedať už aj ja, že som tehotná s dvojičkami. A plakala ona, ale od smiechu. :-)

Hoci mnohým párom ešte stále nie je po chuti, niekedy sa asistovanej reprodukcií nedá vyhnúť. Často je jediným spôsobom, ako si ten najväčší sen vôbec splniť. Ženy však o tom nechcú hovoriť, hanbia sa, majú pocit, že zlyhali...

Úprimne nechápem, prečo niekto berie problém s otehotnením ako zlyhanie. Podľa mňa zlyhá len ten, kto neurobí všetko, čo sa urobiť dá, pre to, aby dosiahol to, po čom túži. Ak by som neurobila nič pre svoj veľký sen, až vtedy by som vo svojich očiach zlyhala. Využila som všetko, čo dnes veda a bežná medicína ponúkajú, niet sa prečo hanbiť. Práve naopak, som na seba pyšná, že som to všetko zvládla a mám tri krásne deti. A keby sa to nepodarilo vďaka IVF, bábätko by som si adoptovala. Mamou som chcela byť a bola som ochotná pre to spraviť všetko. Každý to má inak, preto nechcem nikoho súdiť a komentovať. Čo môžem urobiť, je byť oporou, motiváciou, podržať človeka, prípadne nazrieť na svoje skúsenosti a poradiť.

Podme spomenúť skúsenosť, ktorá azda hovorí za všetko. Z vášho rozprávania viem aj to, že ste sa na klinike stretli priebežne s viacerými ženami z vášho okolia, ktoré mali

rovnaký problém, ale nehovorili o ňom. Aké boli tieto stretnutia?

Väčšinou čudné. Nikdy som nemala problém povedať, aký mám problém a čo riešim. Ale chápem, že nie každý taký je a každý si svoj boj spracováva po svojom. Ja som typ človeka, ktorý rozpráva veľa a hlasno.

A pomohlo im a vám vzájomne, že ste fakt pochopili a na vlastné oči videli, že sa nie je za čo hanbiť, čo tají? Že ste v tom ako ženy spolu?

Nedovolím si hodnotiť, či to pomohlo im, ale mne osobne pomáhalo o tom rozprávať a byť pozitívne naladená.

Ak by ste tým, ktoré sú v podobne beznádejnej situácii, mohli niečo poradiť, čo by to bolo?

Poradila by som im, aby si verili a nikdy sa nevzdávali! Pretože

všetka tá námaha a niekedy trápenie stoja za to. Aby sa nehanbili najst si pomoc, keď je toho už veľa. Je hrozné, koľko žien trpí, lebo bocian mešká. Na každú ženu si raz sadne šťastena, treba ju čakať s otvorenou náručou. Pretože práve vtedy, keď budete mať pocit, že to chcete vzdať, príde úspech.

Príbeh so šťastným koncom a s tromi deťmi v náručí?

Áno, s mojimi tromi láskami – Zojou, Linou a Zinou.

Ste ako rodina už kompletní?

Momentálne áno, sme kompletní. Aj keď ja sny a túžby ešte mám, a keďže zázraky sa dejú, počkám si na ne.

Prešlo niekoľko rokov. Situácia sa zmenila. Zmenila v niečom aj vás?

Trošku som sa upokojila, hoci som veľmi energický človek. Celý proces IVF je o neustálom čakaní na niečo, čo bolo pre mňa, nedeckavého človeka, ktorý musí mať všetko hneď, nielen skúškou trpezlivosti. Rovno skúškou života! Ale nie nadarmo sa hovorí, že na dobré sa

oplatí počkať. Zmenila som sa v mnohých veciach, či to je vekom alebo skúsenosťami, neviem. A hoci sme si prešli naozaj všeličím, uvedomila som si, že nič nie je také zlé, ako sa na prvý pohľad javí. Že všetko sa vždy deje pre niečo a je to v danom momente to najlepšie, čo sa nám môže diať. A aj keď to možno cez slzy nevidíme, časom si uvedomíme, že to tak skutočne je.

”
Vždy treba požiadať o pomoc, plakať nemá význam.“

MUDr. Peter Harbulák, PhD.:

– husté cysty vo vaječníkoch a zrasty v brušnej dutine. Ochorenie postupuje a s každou menštruáciou sa zhoršuje. Katka zvládla všetky komplikácie, ktoré so sebou endometrióza prináša – čokoládové cysty na vaječníkoch, ktoré bolo nutné operačne odstrániť, ako aj zrasty v dutine brušnej, pri ktorých prišla o vajcovod. Tieto operácie jej zobrali šancu otehotnieť spontánne. Preto Katka absolvovala liečbu formou asistovanej reprodukcie. Kým úspešne otehotnela a porodila Zoju, popasovali sme sa s ďalšími

”
Ak nemôžete otehotnieť, treba absolvovať celkovú diagnostiku.“

diagnózami. Zvýšenú tvorbu reprodukčných protilátok sme riešili v spolupráci s imunológmi, zvýšenú funkciu štítnej žľazy s endokrinológmi a zrážanie krvi s hematológmi. Katka je krásnym príkladom spojenia medicíny a vytrvalosti, ktorého výsledkom sú tri krásne deti. Jej príbeh ukazuje, že v prípade, že sa páru nedarí spontánne otehotnieť, je potrebné pri ceste za vytúženým dieťaťom absolvovať komplexnú diagnostiku. Neplodnosť nemusí byť totiž spôsobená len ochoreniami reprodukčných orgánov.

Veľa žien sa borí s podobným ochorením ako Katka – s endometriózou. Táto diagnóza sa vyskytuje približne u 10 % žien v reprodukčnom období. Je to ochorenie, pri ktorom sa sliznica maternice nachádza mimo pôvodného miesta, napríklad vo vaječníkoch alebo v dutine brušnej. K menštruačnému krvácaniu dochádza na miestach, ktoré na to nie sú prispôsobené, čo vytvára zdravotné komplikácie

Skutočný príbeh:

POVEDALI MI,
ŽE DETI MAŤ
NEBUDEM
- MÁM TRI

Prichádzate
O KAMOŠKU?
AJ ŽENSKÉ
PRIATELSTVÁ
PRECHÁDZAJÚ
KRÍZAMI

Zuzana
Fialová

INSTANTNÉ RADY
NEFUNGUJÚ

Zuzana
Smatanová:

DEPRESIA JE DNO, Z KTORÉHO
JE ŤAŽKÉ SA ODRAZIŤ

Prečcoženy potrebujú zeny

O ženskej solidarite,
o priateľstvách, podpore a pomoci

2/2024

2,89 € / 101 Kč

9 771339 924008